

Kirjastoverkkopalvelut

Finto-projektin ohjausryhmän kokous 19.9.2017

Aika	Tiistai 19.9.2017, klo 9.30–11.30
Paikka	Kansalliskirjasto, Fabianian kokoushuone, Yliopistonkatu 1, 2 krs.
Jäsenet	neuvotteleva virkamies Anne Kauhanen-Simanainen, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja) Neuvotteleva virkamies Dea Crichton-Turley, työ- ja elinkeinoministeriö kehittämispäällikkö Vili Haukkovaara, Kansallisarkisto johtaja Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto tietoyhteiskunta-asiain erityisasiantuntija Elisa Kettunen, Kuntaliitto yksikön päällikkö Kaisa Kuhmonen, valtioneuvoston kanslia kehittämispäällikkö Minna Liikala, Terveystieteiden tutkimuskeskus ylitarkastaja Sami Niinimäki, opetus- ja kulttuuriministeriö kehittämispäällikkö Jukka Saarinen, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura johtaja Liisa Savolainen, Kansalliskirjasto ohjelmadokumentoinnin esimies Elina Selkälä, YLE johtaja Katri Seppälä, Sanastokeskus TSK ry ylikirjastonhoitaja Pia Södergård, Suomen yliopistokirjastojen neuvosto johtava asiantuntija Esa Tiainen, Maanmittauslaitos
Esittelijä	tietojärjestelmäasiantuntija Henri Ylikotila, Kansalliskirjasto/Finto-projekti
Sihteeri	tietoasiantuntija Mirja Anttila, Kansalliskirjasto/Finto-projekti
Kutsutut asiantuntijat	tietoasiantuntija Mikko Lappalainen, Kansalliskirjasto/Finto-projekti tietoasiantuntija Tuomas Palonen, Kansalliskirjasto/Finto-projekti

Esityslista

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Esitys
Avataan kokous, esityslista hyväksytään.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.30. Esityslista hyväksyttiin.

2. Ohjausryhmän säännöt

Finto-ohjausryhmällä ei ole ollut virallisia sääntöjä alkuperäisen vuoden 2013 hankesuunnitelman linjausten lisäksi. Uusi sääntödokumentti on nyt laadittu (Liite 1).

Esitys
Henri Ylikotila esittelee. Hyväksytään säännöt.

Päätös
Hyväksyttiin säännöt.

19.9.2017

Kirjastoverkkopalvelut

3. YSO-paikat: Wikidata-linkitys ja KDK:n paikkatietoselvitys

YSO-paikat paikkaontologia julkaistiin Fintossa keväällä. Kesän aikana YSO-paikkoja linkitettiin Wikidataan. YSO-paikoista on suunniteltu KDK-hankkeen piirissä KAM-sektorin yhteistä paikkatietovarantoa kuvailukäyttöön.

Esitys

Mikko Lappalainen esittelee. Tiedoksi.

Keskustelu

Pia Södergård kysyi onko YSON paikkakäsitteet linkitetty karttaan. Mikko vastasi, että kartta löytyy Paikannimirekisterin linkin kautta, ja että sijaintitietoa ei tallenneta käsitteen yhteyteen, koska muut tahot kuten Maanmittauslaitos jo ylläpitävät sitä omissa järjestelmissään. Tarvittavia uusia paikannimiä voi ehdottaa YSAN ja YSON ehdotusjärjestelmän kautta.

Keskusteltiin siitä mitä erityyppisiä paikkakäsitteitä voidaan sisällyttää YSO-paikkoihin. Todettiin että raja on vielä kesken, ja linjaukset kirjataan asiakaswikiin <https://www.kivi.fi/display/Asiasanastotjaontologiat/YSO-paikat>. Tarpeita erilaisten aluejakojen kuvaamiseen olisi, näistä mainittiin mm. vaalipiirit, äänestysalueet ja kaupunginosien tarkempi jaottelu. Esa Tiainen huomautti, että erilaisia aluejakoa voitaisiin kuvata myös Paikannimirekisterin avulla.

Nostettiin myös esiin tarve saada vastaavanlainen sanasto julkishallinnon organisaatioista. Fintossa organisaatioiden nimiä sisältää Suomalaiset yhteisönimet -sanasto.

4. Ontologiakehittäjien pienryhmän toiminta ja YSO-pohjaisten ontologioiden kehityslinjaukset

Ontologiakehittäjien pienryhmä on kokoontunut viime kevään ja alkusyksyn aikana ja pienryhmän toimesta on laadittu uudet YSO-pohjaisten erikoisontologioiden kehityslinjaukset.

Esitys

Tuomas Palonen esittelee. Tiedoksi.

Keskustelu

Keskusteltiin pienryhmän linjauksesta monikkomuodon käytöstä YSO-pohjaisissa ontologioissa. Todettiin että KOKO-työpaja tekee lopulliset päätökset pienryhmän linjausten hyväksymisestä. Keskusteltiin myös tarpeesta luoda eri käyttötarkoituksiin kustomoituja versioita ontologioista. Todettiin että kustoimoitu käyttö voitaisiin mahdollistaa käsitteiden tyypittelyllä alkuperäisessä ontologiassa.

5. Automaattisen kuvailun edistämisen suunnitelmat

Kansalliskirjastossa tutkitaan automaattisen sisällönkuvailun mahdollisuuksia kirjastokontekstissa. Olemme valmistelleet kaupallisten automaattisen annotoinnin palvelujen testaamista kirjastoaineistolla ja suunnitelleet Kansalliskirjastossa kehitetyn Annif-työkalun jatkokehitystä ja testaamista. Lisäksi olemme järjestämässä aiheeseen liittyvän työpajan Kirjastoverkkopäivillä.

Esitys

Mikko Lappalainen esittelee. Tiedoksi.

Kirjastoverkkopalvelut

Keskustelu

Elina Selkälä kertoi Ylen kokemuksia automaattisesta kuvailusta. Yle on myös kiinnostunut olemaan mukana Annifin kehittämässä. Vili Haukkovaara mainitsi Kansallisarkistossa suunnitella olevasta massadigitointiprosessista, jossa on myös tarve hyödyntää automaattista kuvailua, ja tunnistaa aineistoista myös muita elementtejä kuin aihe, esim. käyttörajoituksia. Liisa Savolainen huomautti että eri organisaatioissa tehdään osin samaa tai hyvin läheistä kehittämistyötä erillisissä pikkuhankkeissa. Näiden tulosten yhteen tuominen on tärkeää, jotta saadaan jatkossa paremmin hyödynnettyä isoja aineistomassoja. Myös mahdollisuus kansainväliseen yhteistyöhön esim. Viron kanssa on syytä huomioida. Ehdotettiin sidosryhmien yhteisen työryhmän perustamista Annifin kehittämiseen.

6. Seuraavan kokouksen ajankohta

Esitys

Päätetään seuraavan ohjausryhmän kokouksen ajankohta.

Päätös

Seuraava kokous pidetään tiistaina 14.11. klo 9.30.

7. Tiedotusasioita

Esitellään lyhyesti: YSAsta YSOon kirjastoissa siirtymän tilanne, YSO-Lapponica-linkitys, Finton käsitekaavio-ominaisuus, musiikin asiasanaston MUSAn sulauttaminen YSAan ja sitä kautta YSOon, ontologioiden muutoksenhallinnan työkalun MUTUn tilanne sekä rekrytointiasiat.

Esitys

Henri Ylikotila esittelee. Tiedoksi.

Keskustelu

Katri Seppälä huomautti että MUTUn valmistuminen vuoden vaihteessa tuottaa erikoisontologioille tarvetta päivitystyölle ensi vuonna, mikä olisi hyvä huomioida organisaatioiden budjeteissa. Tuomas Palonen totesi että päivitystarve voi joissakin ontologioissa olla mittava, koska YSOssa on tapahtunut paljon muutoksia.

8. Muut asiat

Ehdotettiin, että kokouksen esitykset lähetettäisiin ohjausryhmälle jo ennen kokousta.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.25.

LIITTEET

Liite 1: Finto-projektin ohjausryhmän säännöt